

K vývodům odvodního spisu se podotýká, že nejvyšší správní soud námitkou stížnosti uplatňující, že výrok o preklusi jest nezákonný, se zabývatí musil, poněvadž platební rozkaz ze dne — se neodvolává na tuto preklusi, takže strana, dovídajíc se o tomto důvodu teprve z naříkaného rozhodnutí, mohla tuto svoji námitku vznésti teprve ve stížnost na nejvyšší správní soud.

Č. 923.

Administrativní řízení: * Okolnosti, jež se staly straně známými již za administrativního řízení, nemohou býti uplatňovány jako důvod obnovy řízení.

(Nález ze dne 5. září 1921 č. 8347.)

Věc: Karolína K. v R. proti zemskému správnímu výboru v Praze o dávku z přírůstku hodnoty.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Podávajíc přiznání k dávce z přírůstku hodnoty stran domu č. p. — v R., uvedla stěžovatelka, že domu toho nabyta v r. 1897 za 5000 K, že dům v roce 1906 vyhořel, že náklady s postavením domu po vyhoření spojené činily 20.500 a že zcizovací cena činí 30.000 K.

Na dotaz vyměřovacího úřadu, obdržela-li z důvodu požáru domu od pojišťovny náhradu, sdělila stěžovatelka vyměřovacímu úřadu, že obdržela 11.020 K.

Vyměřovací úřad oznámil stěžovatelce, že při vyměření dávky z přírůstku hodnoty vezme za základ hodnotu domu v den 1. ledna 1903 penízem 6000 K a že připočteny budou dle § 9 č. 1 dávk. ř. náklady spojené s novostavbou po požáru po srážce vyplaceného pojistného per 11.020 K částkou 3980 K a vyzval ji, aby do 14 dnů podala námitky. Když stěžovatelka námitek těch nepodala, vydán byl platební rozkaz, jímž vyměřena dávka z přírůstku hodnoty penízem 3.361 K 05 h. Za základ vzata někdejší hodnota nabývací dle úředního ocenění 6000 K a připočteno dle § 9 č. 1 3.980 K.

Ve stížnosti podané proti tomuto platebnímu rozkazu uvedla stěžovatelka, že připočtení částky 3980 K je nedostatečné, poněvadž náklad na znovuzřízení domu po požáru činil 20.500 K, o čemž přiložila odhad stavitele.

Rozhodnutím zemského správního výboru z — byl platební rozkaz změněn v tom směru, že podle § 9 č. 1 připočteny k nabývací hodnotě náklady spojené se znovupostavením domu po požáru penízem 20.500 K po srážce pojistného 11.020 K penízem 9.480 K, čímž nastalo snížení dávky na 1.144 K 69 h. V důvodech uvedeno, že náklad na postavení domu po požáru uznán byl účtovaným penízem 20.500 K, že však od částky té nutno odpočísti 11.020 K, jež byla stěžovatelce vyplacena jako náhrada od pojišťovny a která tedy nebyla vynaložena stěžovatelkou nebo jejím právním předchůdcem, nýbrž osobou třetí.

Dne 23. února 1921 podala stěžovatelka u zemského inspektorátu žádost o obnovu řízení, v níž uvedla, že náhrada, kterou obdržela od po-

jišťovny, nečinila 11.020 K, nýbrž že obdržela pouze 1.120 K. V odpovědi na dotaz uvedla ovšem 11.020 K, ale to byl omyl, zaviněný její neznalostí, rozčilením následkem úmrtí druhé dcery a příchodu muže, který po dlouhé nepřítomnosti domů se vrátil. K žádosti té přiložila potvrzení pojišťovny »Dunaj«, že náhrada činila 1360 K 53 h a že po srážce vyšetřovacích útrat vyplaceno jí 1120 K.

Naříkaným rozhodnutím zamítl zemský správní výbor tento »rozklad« s odůvodněním, že nejde o chybu početní, poněvadž peníz náhrady škody byl vzat dle vlastního udání strany a nad to oznámen byl stěžovatelce výměrem vyměřovacího úřadu z —, aniž stěžovatelka proti výši podala námitek v řízení ukládacím nebo v řízení odvolacím.

Stížnost podaná u nejvyššího správního soudu uvádí, že stěžovatelka obdržela od pojišťovny pouze 1120 K, že se přepsala, nedovedouc sumu tu správně napsati a žádá, dovolávajíc se §§ 242 a 1388 o. z. o., zrušení naříkaného rozhodnutí.

O stížnosti uvažoval nejvyšší správní soud takto:

Naříkané rozhodnutí vychází zřejmě z názoru právního, že i v řízení administrativním přípustna jest obnova řízení, uvádí-li, že rozklad zamítá, poněvadž nejde o chybu početní, stojí však na stanovisku, že podmínky povolení obnovy nejsou dány, poněvadž stěžovatelka měla v řízení ukládacím a odvolacím příležitost vystoupiti proti výši odškodnění úřadem při zjišťování přírůstku hodnoty za základ vzaté. Jde tedy pouze o rozřešení otázky, zda v daném případě dány byly podmínky obnovy čili nic.

O tom, jaké jsou podmínky povolení obnovy, není v administrativním řízení všeobecných ustanovení a ani dávkový řád takových ustanovení nemá. Dlužno proto zásady o obnově v řízení administrativním hledati jednak v požadavcích kladených na administrativní řízení s hlediska zajištění právního stavu, jednak v oněch normách, jimiž instituce ta upravena je v jiných oborech práva. Obnova řízení je výjimečným právním prostředkem, jehož zásadně jen tam a potud může býti použito, kde a pokud řádné prostředky opravné v pořadí instancí jsou nedostatečné. Je proto zřejmo, že ona jednání procesní, která dle procesních předpisů mohla býti uplatňována v řízení, po případě v pořadí instancí, nemohou býti uplatňována v řízení o obnovu. Neboť určil-li zákon pro úkony strany v řízení určité lhůty, nařídil-li zejména lhůty ty pro opravné prostředky, pro které stanoveny i určité požadavky rázu formálního, a spojil-li s nedodržením lhůt těch určité následky, dal tím zřejmě na jevo, že vše, co strana mohla uplatňovati již v řízení, pod následky prekluse také uplatňovati musí.

Z toho plyne zásada, že oprava skutkového zjištění, na němž spočívá rozhodnutí právní moci nabyvší, může býti obnovou jen potud přivoděna, pokud to nebylo možno již v řízení, zejména v řízení instančním. I mohou tedy jako důvod obnovy býti uplatňovány jen takové okolnosti, které straně v řízení nebyly známy, tedy okolnosti nové. Zásadou tou ovládán je i civilní řád procesní (§ 530).

Stěžovatelka tvrdila v žádosti o obnovu řízení a tvrdí to i ve stížnosti, že se přepsala, udávajíc, že jako náhradu škody požární obdržela 11.020 K, kdežto ve skutečnosti dostala jen 1120 K a odůvodňuje svou

žádost o obnovu tímto omylem. Ze spisů je zřejmo, že ukládací úřad oznámil jí výměrem ze dne —, který jí byl dne 29. července 1919 doručen, že k nabývací hodnotě připočteny budou náklady spojené s novostavbou po požáru částkou 3980 K (po odečtení vyplaceného pojistného per 11.020 K).

Dověděla se tedy stěžovatelka již dne 29. července 1919 o skutkovém zjištění, z něhož úřad vyměřovací co do náhrady škody požárem utrpěné bude vycházeti, a měla již v řízení samém, jak v řízení ukládacím, tak i pak v řízení instančním dosti příležitosti, aby na sběhlý omyl poukázala a přivedila opravu onoho skutkového zjištění, úřadem jí sděleného. Jestliže tak učiniti opomenula, nemůže se vzhledem k zásadě svrchu uvedené po pravoplatnosti rozhodnutí již opravy té domáhati obnovou.

Dovolává-li se stížnost ustanovení §§ 242 a 1388 o. z. o., stačí poukázati na to, že ustanovení ona jednají o početních omylech, o které však v daném případě vůbec nešlo, nýbrž šlo jediné o otázku, je-li dána podmínka obnovy řízení. Ta dle názoru nejvyššího správního soudu dána není a musela proto stížnost býti zamítnuta jako bezdůvodná.

Č. 924.

Zabírání bytů: * Přidělení zabraného bytu spolku k účelu ubytování osob jím blíže určených neodporuje zákonu.

(Nález ze dne 5. září 1921 č. 8910.)

Věc: Bedřich J. na S. proti nájemnímu úřadu na Smíchově o přidělení zabraného pokoje.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: — — — — —

O stížnosti uplatňující nezákonnost uvážil nejvyšší správní soud toto:

Stěžovatel namítá, že byt zabraný lze přidělit pouze přímým spotřebitelům, tudíž fyzické osobě a nikoliv spolku. Účelem zákona o zabírání bytů jest, aby byla zmírněna nouze o byty a aby zároveň se stanoviska sociálního vyrovnány byly rozdíly po stránce bytové osob žijících v přepychu nebo pohodlí a osob postrádajících nejnnutnějších podmínek životních v tomto směru a směřuje tudíž zákon, jak tomu zřejmě nasvědčuje ustanovení § 13, v první řadě k tomu, aby zabrané byty byly přiděleny k účelům obývacím. V daném případě není sporu o tom, že přiděl zabraného pokoje stal se k účelu bytovému. Je-li tomu tak, nerozhoduje nikterak, zda zabrané místnosti byly přikázány fyzické osobě nebo právnické (spolku), když zákon v § 13 takového rozdílu nečiní a osoby právnické nevylučuje.

§ 13, odst. 2 přiznává sice stěžovateli, jako majiteli zabraného pokoje, nárok negativního obsahu, totiž brániti se proti pronájmu určitému nájemníku, pokud by opatření bylo osobním, rodinným a zdravotním poměrům jeho na újmu. Stěžovatel proti »N. J. S.« samotné, již zabraný pokoj byl přidělen, nečinil námitek ve smyslu § 13, odst. 2 bytov. zákona. Než i kdyby se námitka jeho, že není přípustno, aby zabraná místnost